

K r o o n i k a

2005. aasta keelesündmusi

15.–18.09 Tartus peeti Tartu ülikooli keeleteaduse ja -tehnoloogia doktorikooli korraldusel Tartu ülikooli, Tallinna tehnikaülikooli ja Tallinna ülikooli kraadiõppurite ühisseminar. Ettekandeid: Karl Pajusalu, Ilona Tragel „Mis on keeleteaduse ja -tehnoloogia doktorikool?“, Reeli Torn, Petar Kehayov „Modaalverbide polüfunktsionaalsusest läänemeresoome keeltes“, Kadri Muischnek „Verbikesksed püsiühendid andmebaasis ja tekstides“, Anastassia Zabrodsckaja „Piiirangutest koodivahetuse teooriates“, Reili Argus „Morfoloogiliste, morfofoneemiliste ja morfosüntaktiliste ning sisendkeelel ja esinemissagedusel põhinevate eelistuste roll keeleomandamisprotsessis, individuaalsed erinevused keeleomandamise käigus“, Eva Velsker „öö ja ööse eesti murretes“, Lya Meister „Vene aktsendi akustika ja taju“, Anni Oja „Internetiportaali rate.ee kommentaarikorpus ja selle analüüsimise metoodika“, Margus Treumuth „Dialogsüsteemi arhitektuur“, Meelis Mihkla „Kõne ajaliste tunnuste modelleerimine eestikeelsele tekstikõne sünteesile“, Tanel Alumäe „Adaptiivne statistiline morfosüntaktiline keelemudel eestikeelseks kõnetusvastuseks“, Margit Langemets „Nimisõna süstemaatiline polüseemia eesti keeles: artefakti elu“, Ann Veismann „Grammatiliste sõnade tähendus: skeemkujutus, protostseen, tähenduste võrgustik jne, milleks see kõik ja mis on parim?“, Larissa Degel „Inimese intellektuaalsest süsteemist ja selle semantilistest primitiividest“, Heili Orav „Isiksuseomadusi väljendavate (omadus)sõnade semantika eesti keeles“, Arvi Tavast „Mis juhtub, kui õpetaja panna sõnas-tikku koostama – esialgsed järeldused koolisõnastike projektist“, Riina Kasterpalu „Partiklid *jah* ning *jaa* müügivestlustes“, Krista Strandson „Küsimused ja vastused eesti infodialoogis: vorm ja rollid“ (kaasautorid Tiit Hennoste, Olga Gerassimenko, Riina Kasterpalu, Mare Koit, Andriela Rääbis, Maret Valdisoo), Olga Gerassimenko „Tagasisidevahendid eesti ja vene telefonikõnedes“.

Andriela Rääbis „Telefonikõned raadiosaatesse”, Heete Sakhai „Üks näide konstruktsioonipõhise lähenemise eelistest eesti keele nimisõnade süntaksi kirjeldamisel”, Pille Penjam „Infinitiivikonstruktsioonid eesti kirjakeeles: kavand”, Raili Rimmelg „Kaudkõne ja siirdkõne vahekorras kaudses valikküsilause: *Ta küsis, kas ma ei tulegi – Ta küsis, et kas sa ei tulegi*”, Raili Pool „Täis- ja osasihitis eesti keelt teise keelena kõnelejate keeles”.

01.11 Tallinnas peeti justiitsministeeriumi ja Eesti Juristide Liidu korraldusel õiguskeelepäev teemal „Eesti ja Euroopa õigusmõisted: ühtsus ja erinevused”. Ettekanded: Krista Kerge „Õigus- ja haldussuhtlus keelemuutuste tuules”, Merike Ristikivi „Ladina õigusterminite ühtsusest Euroopas”, Irene Kull „Euroopa Liidu eraõiguse ühtlustamise mõju Eesti õiguskeele kujunemisele”, Jaan Sootak „Euroopa õiguskeelt tehakse Eestis”.

04.11 Tallinna ülikoolis peeti teemapäev „Muutuv keel”. Ettekanded: Anu-Reet Hausenberg „Kui kaua on uudissõna uus?”, Elvira Kүүn „Tsitaatsõnade esinemus ajalehekeeles: 1989. ja 2004. aasta võrdlus”, Ille Rohtlaan „Metafoorid meediatekstides”, Kati Pedaja „Uute laenude kohanemine eesti keele morfoloogilise süsteemiga”, Annika Kilgi „Mida eestlane *teeb*? Verbisageduse muutumisest ainsuse kolmanda pöörde näitel”, Külli Habicht „Muutuv kirjakeel”, Peep Nemvalts „Mõne lausemalli muutlikkusest”, Liina Lindström, Pärtel Lippus „Kas alternatiivküsimustes on eelistusjärjestus?”, Pille Penjam „Keelekäsiraamatud ja kirjakeele tegelikkus: *tulema*-verbiga seotud infiniitkonstruktsioon VII–XX sajandil”, Helle Metslang „Tähelepanekuid verbisüntaksist”, Ann Veismann „*pärast & peale*”, Katre Õim „*hoobiga, hoobil, hoo-bilt, hoobi pealt* – substantiivid või adverbid?”, Anastassia Zabrodskaja „Tallinna ülikooli vene emakeelega üliõpilaste eestivene keele(variandi)st: samm segakoodi poole?”, Kersti Lepajõe „Muutunud ja muutuv keel õpilastekstides”, Maia Rõigas „Reeglirakenduste jäikus ja paindlikkus”, Ilona Tragel „Keele muutumise inter- ja intrasubjektiivseid põhjusi”.

05.11 Münchenis peeti Emakeele Seltsi, Eesti haridus- ja teadusministeeriumi ning Müncheni Rahvuskoondise korraldusel järjekordne eesti keele päev. Ettekanded: Külli Habicht „Eesti kirjakeele hetkeseisust”, Jüri Viikberg „Eesti keel ja murded maailmas”, Jüri Valge „Eesti keele arendamise strateegia ja Eesti keelepoliitika”.

- 10.–11.11 Tartu ülikoolis peeti IX vana kirjakeele päevad. Ettekandeid: Valve-Liivi Kingisepp „Pilguheit eesti keele õppetooli vana kirjakeele töörühma esimesse aastakümnesse”, Kristiina Ross „Keskaegse vaimuliku eesti keele uurimise võimalustest”, Paul Alvre „Omapäraseid kontaminatsioonivorme „Wastses Testamendis”, Külli Prillop, Külli Habicht „Eesti kirjakeele leksika esmasinemussõnastik – probleeme ja väljavaateid”, Kai Tafenau „Heinrich Göseken vanema Uue Testamendi tõlkest”, Heiki Reila „Eestikeelse Uue Testamendi käsikirja võrdlusi Piliistvere käsikirja ja „Wastse Testamendiga””, Heli Laanekask „Wiedemanni eesti keele grammatikast”, Annika Kilgi „Anton Thor Helle grammatika koht eesti grammatikatraditsioonis”, Karl Pajusalu, Külli Habicht „Tartu kirjakeele *es*-partiklist”, Pille Penjam „*tulema*-verbi modaalkasutuse kujunemine eesti kirjakeeles VII–XX sajandil”, Reet Klettenberg „Permissiivkonstruktsioonidest vanemas eesti kirjakeeles”, Kristel Ress „VII sajandi saksa-eesti sõnastike töötlemise probleeme”.
- 10.–13.11 Käärikul peeti keeleteaduse ja -tehnoloogia doktorikooli sügiskool. Ettekandeid: Liisi Piits „Kollokatsioonide võrdlemise võimalusi eesti, saksa ja inglise keele korpustes”, Anni Silk „Mis on emotsiooniverbid ja kuidas neid kindlaks teha?”, Ann Veismann „Kuidas määrata sõna põhitähendust?”, Mari Mets „Võru-eesti koodivahetusest”, Elo Rohult „Millised augud on mustad? Metafooridest teaduskeeles”, Kadri Vider „Verbide tähendust eristavatest argumentidest”, Erkki Luuk „Semantilised tasandid ja käänete semanalüüs”, Anni Oja „Eesti keel Interneti-ruumis: suhtluskeskkondade kaart”, Liivi Hollman „Eesti viipekeele transkriptsioonist”, Margus Treumuth „Dialogsüsteemid”, Arvi Tavast „Kvaliteedimärgid ja sõnastiku headuse mitmememootmelisus”, Pire Teras, Pärtel Lippus „Spektrogrammid”, Kadri Muischnek „Glossimine”, Sulev Iva „Võru astmevaheldus”, Meelis Mihkla „Pausidega või pausideta”, Natalja Kuznetsova „Tugevate ja nõrkade foneemide realisatsioon eesti keeles (segmentaalne ja suprasegmentaalne tasand)”, Evar Saar „Kohanimede süntaktilis-semantilise struktuurianalüüsi plussid ja miinused”.
- 17.–18.11 Tartus peeti V konverents teemal „Emakeel ja teised keeled”. Ettekandeid: Birute Klaas „Kas Tartu ülikool vajab keelepoliitilist regulatsiooni?”, Silvi Tenjes „Mõnede somaatiliste mõistete käitumine ruumi kontseptualiseerimisel”, Svetlana Jevstratova

„Mõiste *dyua/hing* vene ja eesti fraseologismides”, Juri Kudrjavtsev, Valentina Štšadneva „Verbide *быть* ja *olema* eitavate vormide semantika”, Larissa Degel „*Cogito, ergo sum?* (inimese intellektuaalsest maailmast eesti *mõtlemine*, vene *думать* ja läti *domāt* näitel)”, Kristiina Toome „Eesti ja vene põhitemperatuurisõnad”, Elle Sõrmus „Algajate keeleline areng ühe aasta jooksul”, Sirje Rammo „Eesti keele sõnatuletussüsteemi omandamisega seotud probleeme”, Marjo Mela „Läti noored eesti ja soome keele õppijatena”, Irina Tabakova „Tõlkeprobleemid kui keele ja kultuuri erinevuste tagajärg (eesti, vene ja poola keele näitel)”, Anu Vaagen „Eesti keele kui teise keele oskuse arendamisest Euroopa Liidu Phare keeleõppe- ja lähetusprojekti näitel”, Tiina Kikerpill, Ülle Türk „Tekst ja ülesanne kuulamisoskuse mõõtmisel”, Ene Peterson „Eesti keele (teise keelena) õpetaja muutuste keerises”, Jelizaveta-Kaarina Kostandi „Tõlketeksti pragmaatika (reklaam)”, Irina Külmoja „Taksise kategooriast eesti ja vene keeles”, Katrin Karu „Möönduse väljendamisest lihtlauses (eesti ja vene keele näitel)”, Eve Raeste „Kakskeelse majandussõnastiku koostamise lähteprintsiipe”, Oksana Palikova „Uusimatest laensõnadest kakskeelses sõnaraamatus”, Ljudmila Vedina „Mis värk on „vene värk”? (keelendi sotsiokultuuriliste konnotatsioonide põhjal)”, Pille Eslon „Korrelatsioonigrammatikast võõrkeeleõppes”, Mare Kitsnik „Vahekeelekorpused ja võõrkeeleõpe”, Diana Maisla „Kuidas õpetada vahekeelset üliõpilast?”, Raili Pool „Markeerituse seosest teise keele omandamisega”, Jaan Õispuu „Eesti võõrkeelte strateegia: ülesanded ja eesmärgid”, Tõnu Tender „Eesti võõrkeele(õppe) suundumusi ja soovitusi kujundatavale poliitikale”, Triin Vihalemm „Võõrkeeleoskus Eestis: sotsiaalse eristumise suurendaja või vähendaja?”, Järvi Lipasti „Soome keele õpetamisest ja õpetajate täienduskoolitusest Eestis”, Raili Pool, Elle Vaimann „Keelevigade parandamisest kirjalikes töödes”, Tiina Halling „Eesti keel Narvas”, Sirje Rammo, Maarika Teral „ONENESS – arvutipõhine keeleõppe-programm”, Kristiina Teiss „Eesti keel emakeelena – õpe Tampere: ideaalid, tegelikkus ja perspektiivid”, Kristiina Praakli „Eesti-soome koodivahetuse funktsioonidest”, Jüri Valge „Eesti keel rahvusvahelistumise ja murdeliikumise elavnemise tingimustes”, Ilmar Anvelt „Eesti üliõpilaste suhtumisest eri keeltesse”.